

Συνάντηση με Ισπανούς και Πορτογάλους για το Agenda 2000-Δημοσιονομικά

1. Το πρώτο θέμα για το οποίο επιδίωξα να έχω την άποψη των συνομιλητών αφορά την αναμενόμενη πρόοδο στο προσεχές Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (Ε.Σ.) στο Λουξεμβούργο. Διατύπωσα την άποψη ότι, από διαπραγματευτική σκοπιά, θα ήταν σκόπιμο να επιτευχθεί συμφωνία στις βασικές πτυχές των δημοσιονομικών παράλληλα με τις αποφάσεις για τη διεύρυνση. Αφού οι χώρες, που είναι οι κυρίως επισπεύδουσες για τη διεύρυνση, είναι αυτές που έχουν και τις μεγαλύτερες επιφυλάξεις για την ενίσχυση των διαρθρωτικών πολιτικών, οι επιδιωκόμενες αποφάσεις για τη διεύρυνση θα ήταν ένα μέσο άσκησης πίεσης για συμφωνία στα δημοσιονομικά. Επίσης το κόστος της διεύρυνσης είναι μια σοβαρότατη πτυχή της και δεν μπορεί να αγνοείται κατά τη συζήτηση για τη λήψη αποφάσεων. Έτσι, οι δημοσιονομικές αποφάσεις πρέπει να αποτελούν «πακέτο» με τις αποφάσεις για τη διεύρυνση. Αν αφεθούν για αργότερα η άσκηση πίεσης μέσω των διαδικασιών διεύρυνσης θα είναι πολιτικά πολύ δυσχερής, αφού πλέον θα αφορά τις διαπραγματεύσεις συγκεκριμένων χωρών, οι οποίες δεν μπορούν να καταστούν όμηροι δημοσιονομικών διαφωνιών. Τέλος, ανέφερα ότι η μη απόφαση για τα δημοσιονομικά στο Συμβούλιο Κορυφής, θα μπορούσε να δημιουργήσει πολλά ερωτήματα στη κοινή γνώμη των χωρών Συνοχής ως προς τις προθέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το μέλλον της διαρθρωτικής βοήθειας.

Η άποψη της Ισπανίας

Η Ισπανία θεωρεί ότι είναι εντελώς ανέφικτο να υπάρξουν θετικές τελικές συμφωνίες όσον αφορά ποσοτικά μεγέθη των δημοσιονομικών προοπτικών. Μου εντόπισαν ότι ούτε καν θα το επιδιώξουν και τούτο διότι: (δεν έχουν πλήρη αντίληψη για την κατάλληλη οροφή του Κοινοτικού Προϋπολογισμού αφού, οι εκτιμήσεις κόστους για τη διεύρυνση είναι πρόχειρες, οι δε εκτιμήσεις για τα ΚΑΠ λανθασμένες.

Η Ισπανία διάκειται θετικά στη διεύρυνση και δεν επιθυμεί να θέσει προσκόματα στη διαδικασία. Ούτε τώρα, ούτε αργότερα.

Δεν υπήρξε χρόνος για αρκετή συζήτηση μεταξύ των κρατών-μελών, ώστε να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις συμφωνίας στο προσεχές Ε.Σ.

Δεν διαβλέπουν βούληση της Γερμανίας για συμφωνία πριν τις προσεχείς εκλογές το Φθινόπωρο του 1998, συνεπώς εκτιμούν ότι οι αποφάσεις μπορεί να ληφθούν τέλη 1998 αρχές 1999.

Σημειώνουν ότι αργά ελήφθησαν οι αποφάσεις και στο Β΄ Πακέτο Delors ακριβώς γιατί η διαμόρφωσή τους απαιτεί χρόνο και μελέτη.

Τονίζουν ότι για την Ισπανία οι αποφάσεις της Agenda 2000 για την ΚΑΠ είναι αρνητικές και θα επιδιώξει σημαντική βελτίωση. Δεν πρόκειται να δεχθεί συμφωνία για τα διαρθρωτικά αν δεν υπάρξει βελτίωση στην ΚΑΠ. Από τις απόψεις αυτές αναδύεται ένα νέο διαπραγματευτικό πακέτο Διαρθρωτικά-ΚΑΠ αντί Δαρθρωτικά-Διεύρυνση.

Η άποψη της Πορτογαλίας

Η Πορτογαλία συμφωνεί ότι οι αποφάσεις για τη διεύρυνση στο Λουξεμβούργο θα έπρεπε να συνοδεύονται από αποφάσεις για τα δημοσιονομικά και ότι τυχόν αναβολή της συζήτησης για αργότερα, περικλείει πολλούς κινδύνους και δυσκολίες. Όμως διατηρούν μικρές ελπίδες να επιτευχθεί συμφωνία για τα δημοσιονομικά μεγέθη και τούτο διότι:

Δεν υπήρξε αρκετός χρόνος για διαπραγμάτευση μεταξύ κρατών-μελών. Οι δε υποστηρικτικές μελέτες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα προτεινόμενα μεγέθη είναι ανεπαρκείς.

Θεωρεί ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή οφείλει να προχωρήσει σε εκτιμήσεις για το πώς διαφοροποιούνται οι επιπτώσεις της διεύρυνσης μεταξύ των κρατών-μελών και για το πώς θα αντιμετωπιστούν τυχόν αρνητικές επιπτώσεις, για τις οποίες η Πορτογαλία διατύπωσε σοβαρές ανησυχίες. Αυτό δυσχεραίνει τη λήψη αποφάσεων για τα δημοσιονομικά.

Θεωρεί ότι η Ισπανία δεν θα επιδιώξει συμφωνία για τα δημοσιονομικά στο Λουξεμβούργο, επιδιώκοντας να κερδίσει χρόνο για ευνοϊκότερες δεσμεύσεις σε θέματα που την απασχολούν. Πιθανολογεί να υπάρχει και κάποια σχετική συνεννόηση μεταξύ Ισπανίας-Γερμανίας.

Αντίθετα εκτιμά ότι η Γαλλία και η Μ. Βρετανία πιθανόν να επιδιώξουν να υπάρξει συμφωνία στο Λουξεμβούργο για τα βασικά δημοσιονομικά μεγέθη, προκειμένου να αποφύγουν πιέσεις αργότερα.

Πιστεύει ότι θα βρεθούμε στη δύσκολη θέση να διαπραγματευόμαστε παράλληλα τα δημοσιονομικά μεγέθη με το περιεχόμενο των νέων κανονισμών για τα διαρθρωτικά ταμεία και πρέπει να προετοιμαστούμε σχετικά.

Πιστεύει ότι στο Λουξεμβούργο θα πρέπει να επιδιώξουμε να συμπεριληφθούν στα συμπεράσματα ορισμένα θέματα αρχής για την πολιτική συνοχής έστω και αν δεν γίνει αναφορά στα δημοσιονομικά μεγέθη. Προχωρώντας πέρα από τα θέματα διαπραγματευτικής διαδικασίας και θέτοντας ερωτήματα για τα προτεινόμενα στην Agenda 2000 δημοσιονομικά μεγέθη, οι συνομιλητές μου τοποθετήθηκαν ως εξής:

Η Ισπανία απέφυγε να τοποθετηθεί συγκεκριμένα λέγοντας ότι δεν έχει καταλήξει ακόμα για το αν το 1,27 του ΑΕΠ είναι αρκετό. Επαναλαμβάνει ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι οι δημοσιονομικές προοπτικές στην ΚΑΠ. Θεωρεί ότι η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Ταμείο Συνοχής είναι ικανοποιητική, αλλά ότι υπάρχει ασάφεια ως προς την επάρκεια των πόρων για τους στόχους 2 και 3. Υποστηρίζει ότι το Ταμείο Συνοχής με την Ισπανία, έχει ιδιαίτερη σημασία και για πολιτικούς λόγους, γιατί ενισχύει την κεντρική διοίκηση (διαχειρίζεται από το κέντρο) αποφεύγοντας τους περιφερειακούς ανταγωνισμούς, που χαρακτηρίζουν το ΕΤΠΑ.

Η Πορτογαλία δηλώνει ότι μπορεί να συμφωνήσει με το 1,27% του Κοινοτικού ΑΕΠ ως προς την οροφή μόνο αν:

- εφόσον το 1,27% αφορά αποκλειστικά τους 15 και ότι πριν τη διεύρυνση θα πρέπει να αναθεωρηθεί.
- το 0,46 των διαρθρωτικών πολιτικών είναι στόχος και όχι οροφή.
- υπάρξει διεύρυνση για την ενίσχυση των πολιτικών συνοχής με βάση το 1999 και όχι το μέσο όρο 1994-99 .
- γίνει αναφορά για τυχόν αρνητικές επιπτώσεις σε ορισμένα κράτη-μέλη από τη διεύρυνση.
- η χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής δεν θα διακόπτεται για τις χώρες που θα ενταχθούν στην ΟΝΕ. Στην πιθανή περίπτωση που δεν υπάρξουν αποφάσεις για συγκεκριμένα δημοσιονομικά μεγέθη, η Πορτογαλία θα επιμείνει στη συμπερίληψη στα συμπεράσματα ορισμένων θεμάτων αρχής, κυρίως:
 - ότι η διαρθρωτική πολιτική στη νέα περίοδο θα είναι ενισχυμένη λαμβάνοντας ως βάση το 1999.
 - ότι θα διαφυλαχθούν και στηριχθούν τα επιτεύγματά της ως τώρα πολιτικής (βλέπε χρηματοδότηση Λισσαβώνας).
 - ότι θα ληφθεί μέριμνα για όσα κράτη-μέλη έχουν αρνητικές επιπτώσεις από τη διεύρυνση.

Πέραν των ανωτέρω, κατά τις συζητήσεις με Ισπανούς και Πορτογάλους, έγινε ανταλλαγή απόψεων και για άλλες πτυχές των προτάσεων της Agenda 2000 για τα

Διαρθρωτικά Τα μεία, οι οποίες συμφωνήθηκε ότι θα αποτελέσουν αντικείμενο περαιτέρω διαβούλευσης και συνεργασίας μεταξύ μας, αφού δεν αναμένεται να απασχολήσουν τις συζητήσεις στο προσεχές Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Συνοπτικά τα πιο ενδιαφέροντα σημεία αφορούν:

- την επιμονή της Ισπανίας ότι το κριτήριο της ανεργίας πρέπει να είναι σημαντικό όσον αφορά τη γεωγραφική κατανομή των πόρων, θέμα για το οποίο η Πορτογαλία εξέφρασε πλήρη διαφωνία ταυτιζόμενη με τις δικές μας απόψεις.

- τόσο οι Ισπανοί, όσο και οι Πορτογάλοι συμφωνούν ότι η προενταξιακή βοήθεια (7 δις ECU για τα δαιρθρωτικά), αλλά και οι αντίστοιχες πιστώσεις των άλλων πολιτικών έχουν θέσει αποκλειστικά στο κεφάλαιο 4 (εξωτερική πολιτική) του Κοινοτικού Προϋπολογισμού και πρέπει να μην εμπλέκονται με τις πιστώσεις των άλλων κεφαλαίων (ΚΑΠ, Διαρθρωτικά κλπ).

- οι Πορτογάλλοι εξέφρασαν έντονες ανησυχίες για τις επιπτώσεις που θα έχουν ορισμένες πτυχές της απόφασης SEM 2000 στη δυνατότητα δέσμευσης και απορρόφησης πόρων τόσο στο Γ' ΚΠΣ, όσο και στα προσεχή έτη του Β' ΚΠΣ, ειδικότερα όσον αφορά τη διαδικασία, το περιεχόμενο και τα αποτελέσματα των δημοσιονομικών ελέγχων.

Συνοψίζοντας, εφόσον προσφερθεί επαρκής στήριξη για το πρόβλημα της Λισσαβώνας, η Πορτογαλία μπορεί να θεωρηθεί ότι ταυτίζεται με τις απόψεις μας και ότι είναι διατεθειμένη να συνεργαστεί για μια κοινή διαπραγματευτική στρατηγική. Δεν μπορώ να υποστηρίξω το ίδιο όσον αφορά την Ισπανία.